

X. JUBILEUMI NÉPEGÉSZSÉGÜGYI KONFERENCIA 2019. BUDAPEST

Magyarország átfogó egészségvédelmi szűrőprogramja 2010-2020-2030
Központi Rizikófelmérési Kérdőív V.

2012-2013-2014-2015-2016-2017-2018. évi eredmények
és a **perifériás érbetegség rizikó összefüggésének bemutatása**

Prof. Dr. Pécsvárady Zsolt - Magyar Angiológiai és Érsebészeti Társaság

Magyarország átfogó egészségvédelmi szűrőprogramja
2010 – 2020 – 2030

NÉPEGÉSZSÉGÜGYI PREVENCIÓN MAGYARORSZÁGON

HELYSZÍN
1000
2010-2015

Magyarország átfogó egészségvédelmi szűrőprogramja
2010 – 2020 – 2030

NÉPEGÉSZSÉGÜGYI PREVENCIÓN MAGYARORSZÁGON

VIZSGÁLAT
5 MILLIÓ
2010-2016

Magyarország átfogó egészségvédelmi szűrőprogramja
2010 – 2020 – 2030

NÉPEGÉSZSÉGÜGYI PREVENCIÓN MAGYARORSZÁGON

HELYSZÍN
1500
2010-2017

Magyarország átfogó egészségvédelmi szűrőprogramja
2010 – 2020 – 2030

NÉPEGÉSZSÉGÜGYI PREVENCIÓN MAGYARORSZÁGON

VIZSGÁLAT
6 MILLIÓ
2010-2017

Magyarország átfogó egészségvédelmi szűrőprogramja
2010 – 2020 – 2030

NÉPEGÉSZSÉGÜGYI PREVENCIÓN MAGYARORSZÁGON

MEGELŐZÉS ÉVE
74 SZAKMAI SZERVEZET
ÖSSZEFOGÁSA
2018-2019

Az atherothrombosis legfontosabb megjelenési formái

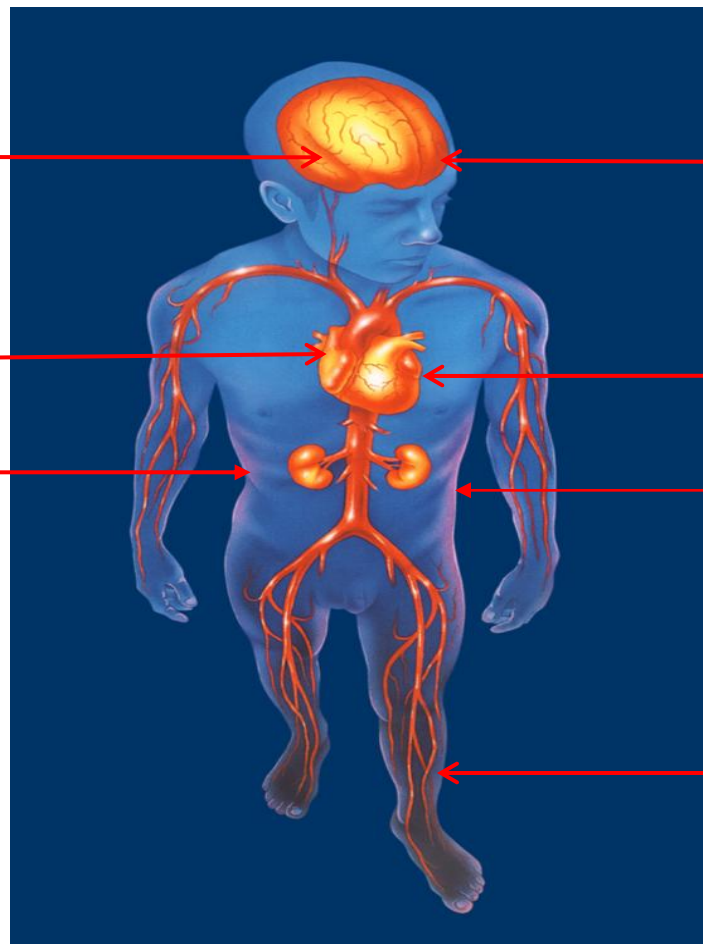
Ischemiás stroke

Myocardialis infarktus

Renovasculáris hipertónia

Perifériás verőérbetegség:

- Claudicatio intermittens
- Nyugalmi fájdalom
- Gangrena
- Necrosis

Tranziens ischemiás attack

Angina:

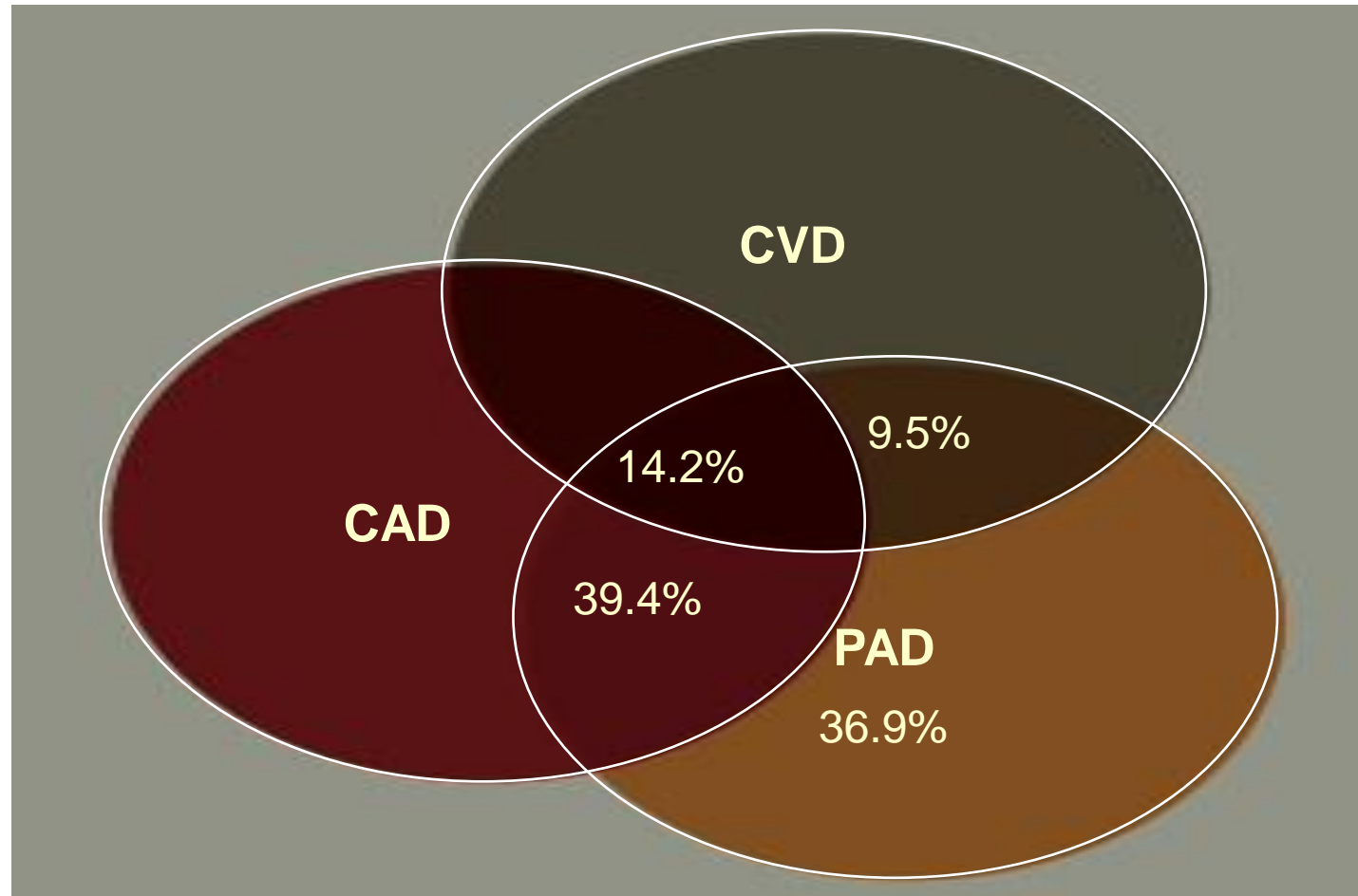
- Stabil
- Instabil

Veseelégtelenség

**Magyarországon
400.000 beteg**

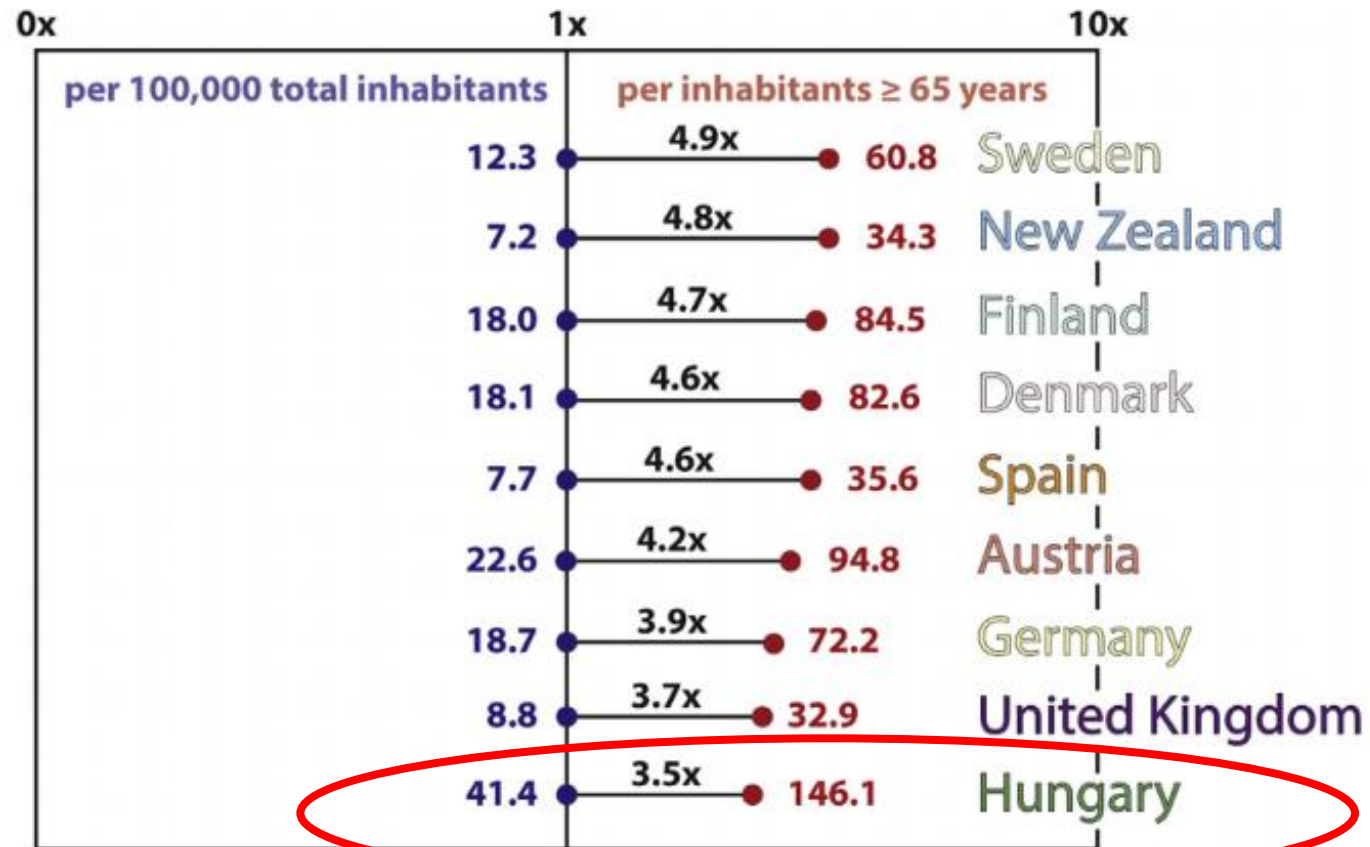
Adapted from: Drouet L. *Cerebrovasc Dis* 2002; 13(suppl 1): 1–6, Landi A.: *Metabolizmus* 2012 X évf. 1.sz. 48-53

Perifériás érbetegség (PAD), a Cerebrovascularis (CVD) és Coronaria (CAD) betegség együttes előfordulása

Bhatt DL, et al; for the REACH Registry Investigators. *JAMA*. 2006;295:180-189.

International Variations in Amputation Practice: A VASCUNET Report

[https://www.ejves.com/article/S1078-5884\(18\)30260-0/fulltext](https://www.ejves.com/article/S1078-5884(18)30260-0/fulltext)

Myocardialis infarctust / Major amputációt követő rövid és hosszútávú halálozás

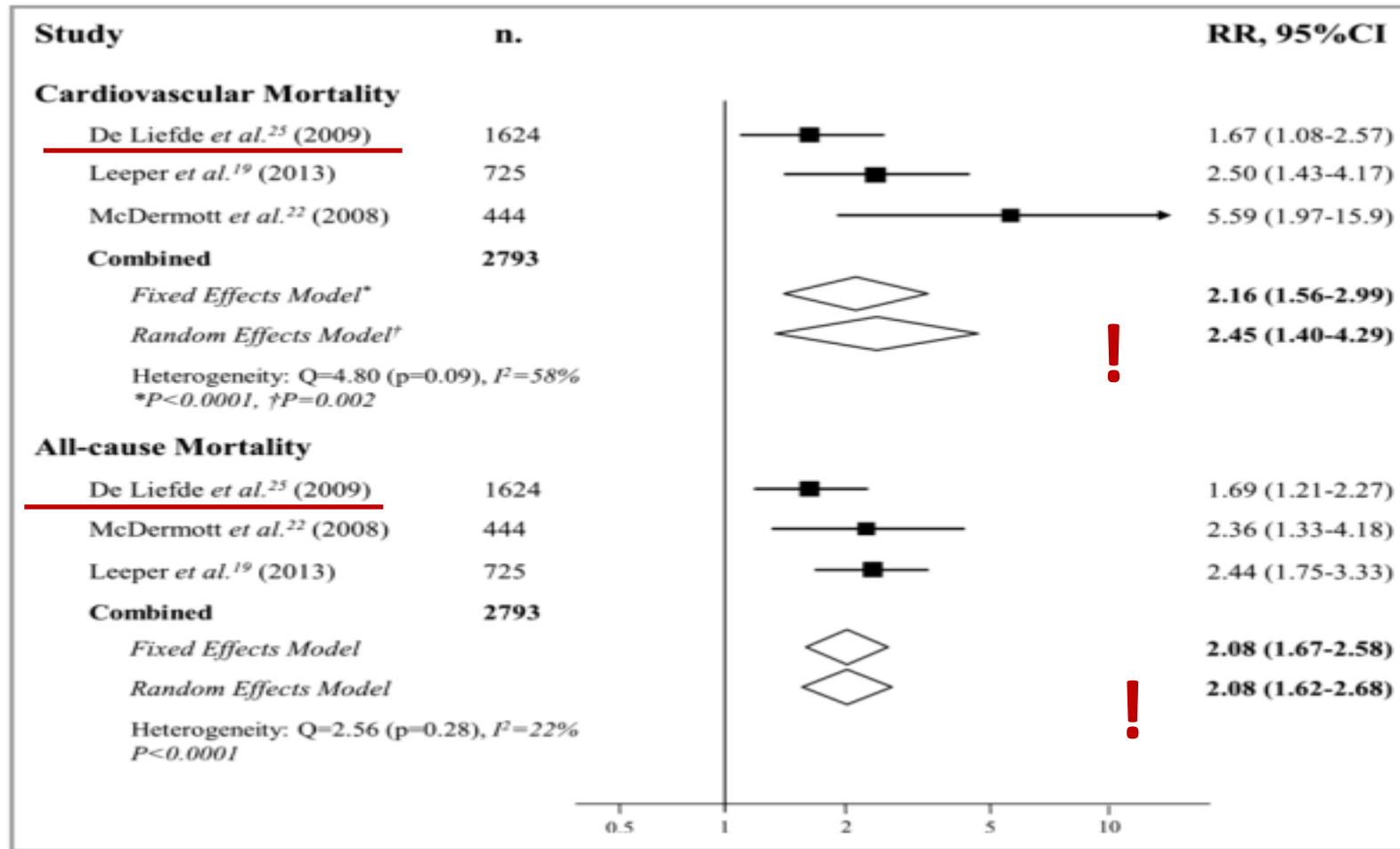
Magyar Infarktus Regiszter	STEMI	STEMI+PCI	NSTEMI	NSTEMI+PCI
30 napos halálozás (%)	12,5	8,7	8,8	5,4

Major amputáció utáni	Halálozási arány
rövidtávú halálozás	
30 nap	19,8%
60 nap	27,1%
90 nap	30,3%
hosszútávú halálozás	
1 év	40,8%
3 év	57,2%
5 év	69,7%
10 év	88%

Jánosi et al, Orv. Hetilap, 2017.
Kolossváry et al, publikálás alatt

Járástávolság és a halálozás kapcsolata

Az alsó végtag funkcionális kapacitásának romlása több mint kétszeresére növeli a halálozás rizikóját !

Morris D et al: Association of lower extremity performance with cardiovascular and all-cause mortality in patients with peripheral artery disease: a systematic review and meta-analysis. J Am Heart Assoc. 2014;3:e001105 doi: 10.1161/JAHA.114.001105

Perifériás Artériás Betegség (PAD) reverzibilis stádiuma

Legfontosabb tünete:
az intermittáló klaudikáció (IC)

Latin szó claudico = sántít

A betegek 90 %-nál az IC az alsó végtagi artériák szűkülete vagy elzáródása miatt alakul ki

Fontaine II stádium

”a” > 200 m < ”b”

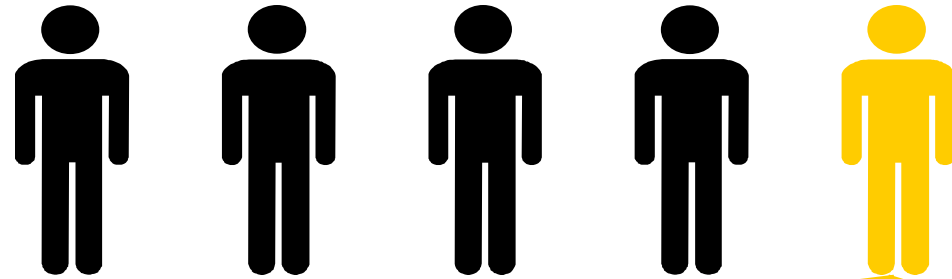
Caudicatio intermitens klasszikus szimptomái

10 PAD betegből 1-nél jelentkeznek

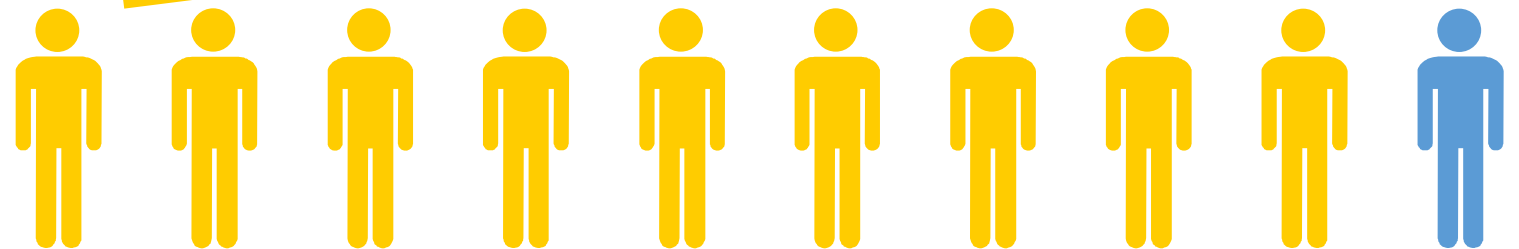
ABI<0.9

5-ből 1 PAD[†]
>65 év korcsoportban

1/10 PAD beteg
Claudicatio intermittens
(CI) klasszikus tünetei

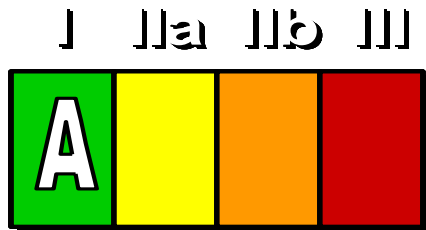
PAD megjelenési lehetőségei

Maszkirozott: Tipikus panaszok nélkül, kóros Boka/Kar Index mellett
(pl. nem jár annyit hogy észlelje, neuropathia) **50%**

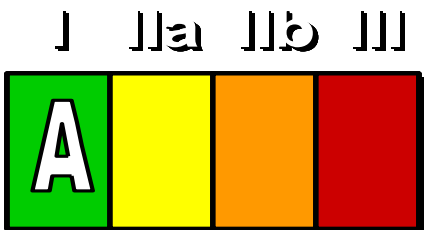
Típusos klaudikáció: Az alsó végtagi panaszok típusosan jelentkeznek a megfelelő izomcsoportban és reprodukálhatóak (terhelésre megjelennek és nyugalomban megszűnnek). **15%**

“Atipusos” láb fájdalom: Olyan alsó végtagi dyscomfort, ami terhelésre jelentkezik, de nem egyértelműen szűnik meg nyugalomban, de reprodukálhatóan jelentkezik adott távolság megtételét követően, vagy megfelel a Rose kérdőív összes kérdéseinek. **33%**

Ellenőrzött járásgyakorlat

Kontrollált járásgyakorlat javasolt mint kiinduló kezelés klaudikáló betegeknek.

Kontrollált járásgyakorlat minimum 30-45 percig végzendő legalább heti 3 alkalommal, minimum 12 héten keresztül.

Circulation 2006, 113:e463-e654

Eur Heart J. 2011 Nov;32(22):2851-906

Rendszeres testmozgás javasolt:

- Hypertonia
- Iszkémiás szívbetegség
- Diabetes mellitus
- Visszérbetegség
- **Perifériás érbetegség**

eseteiben

LÁB TESZT (WHO/Rose kérdőív)

Journal of Clinical Epidemiology 45(10):1101-9 · October 1992

LÁB TESZT

Tesztelje artériáit!

1. Érzett-e már fájdalmat, vagy kellemetlenséget lábában járás közben, sík talajon, lejtőn lefelé, vagy lépcsőzéskor?

igen nem nem, még akkor sem, ha gyors tempóban, vagy emelkedően sétálok

**Ha Iggennel válaszolt, folytassa az 1. és 2. részt kitöltésével!
Ha nemmel válaszolt, csak a 2. részt töltsse ki!**

1. rész

2. Érez-e fájdalmat, kellemetlenséget az alsó végtagjában, vagy okoz-e nehézséget a járás?

fájdalom diszkomfort érzés nehéz láb érzés a járás során
egyéb: .....

3. A fájdalom, vagy kellemetlen érzés a lábában akkor is előfordul, ha ül, vagy csak egyhelyben áll?

igen nem

4. Akkor is megjelenik, amikor fekszik?

igen nem

5. Akkor is megjelenik, ha sík talajon sétál?

igen nem

6. A fájdalom/diszkomfort érzés mindig azonos távolság megtétele esetén jelentkezik?

igen nem

7. Körülbelül hány méter megtétele után jelentkezik a fájdalom, kellemetlen érzés, vagy a nehézség a járásban?

.....méter

8. A fájdalom, kellemetlenség, vagy nehéz láb érzés járás csak akkor jelentkezik, ha gyorsan, emelkedően, vagy lépcsőn sétál?

igen nem

9. Ha megáll gyaloglás közben, a fájdalom:

10 percn belül megszűnik több mint 10 perc alatt szűnik meg
 nem múlik el a fájdalom

10. Ha újra elkezdi gyalogolni, újra kezdődik-e a fájdalom?

igen nem

11. Mindig megjelenik, miután azonos távolságokat gyalogol?

igen nem

12. Hogy tudná leírni a fájdalmat?

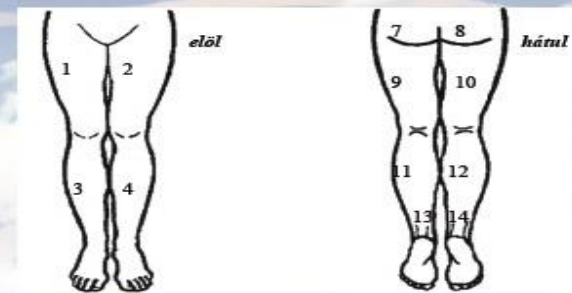
Ég a lábam Görcsöl a lábam

13. A fájdalom intenzitása:

Gyenge Erős Egyéb: .....

14. Lábál mely részén érez fájdalmat, kellemetlen érzést?

Jelölje be a megfelelő számot az alábbi ábrán

Összegzés és következtetés

1. rész

Ha az 1-es, 6-os, 9-es, 10-es, 11-es kérdésekre igennel válaszolt, feltehetően fennáll Önénél a perifériás verőérbetegség gyanúja.

Javasolt a boka/kar index vizsgálat (BKI) elvégzése, illetve a pulzus önvizsgálat elsajátítása.

Keresse fel háziorvosát, aki a megfelelő szakrendelőbe irányítja Önt!

ÉRSZÜKÜLET NAP
Eg az egészségért, égen a világért!

IAS
Institute for
Independent Research and Education
European Organization
for Research and Education
in Health

Artériás kérdőív szűrés 2015-2018

	nő	ffi	total
Vizsgált személy	34128	31346	66199
átlag életkor / év	42,37	40,3	41,4

PAD tesztet kitöltötte	23989 (70%)	22036 (70%)	46025 (70%)
ebből			
típusos PAD	4429 (18 %)	2821 (13%)	7250 (16%)
ebből			
súlyosabb PAD	1871 (7,8%)	1053 (4,8%)	2924 (6,5%)

Típusos-e a lábfájdalom ?

	nő	ffi	total
PAD tesztet kitöltötte	23989	22036	46025
Van-e AV panasza ?	9396 (39%)	5753 (26 %)	15149 (33%)
Típusos PAD	4429 (18 %)	2821 (13%)	7250 (16%)

Alsó végtagi panaszok közel 50 %-a artériás eredetű !!!

Családorvosi feladat = Boka / Kar Index

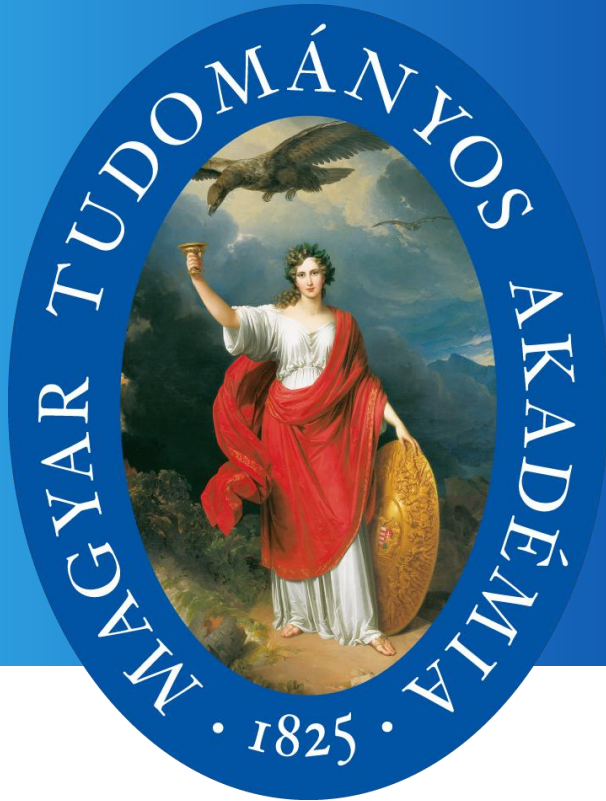
Csoport praxis !!!

KÖSZÖNÖM MEGTISZTELTŐ FIGYELKMÜKET

X. Jubileumi Népegészségügyi Konferencia 2019. Budapest
Magyar Tudományos Akadémia Díszterme

Népegészségügyi Prevenció Magyarországon
Magyarország átfogó egészségvédelmi szűrőprogramja 2010-2020-2030

Magyarország átfogó egészségvédelmi szűrőprogramja
2010 – 2020 – 2030

---

www.egeszsegprogram.eu